

Originalversionen av en världsberömd och älskad klassiker!

Black Beauty

En hästs självbiografi

Anna Sewell

ett utdrag

bookstrap
publishing

*Översättning av
Marianne Kristoffersson*

*Detta är ett utdrag ur den kommande boken
Black Beauty - en hästs självbiografi,
som släpps i augusti 2025. Citera inte ur
texten utan att kontrollera med förlaget.*

Mitt barndomshem

Den första plats jag minns väl var en stor, fin äng med en damm med klart vatten i. Några skuggande träd böjde sig över dammen, och säv och näckrosor växte i den djupa änden. Över häcken på den ena sidan såg vi ut mot en plöjd åker, och på den andra tittade vi över en grind på vår husbondes hus, som låg vid väggkanten. Högst upp på ängen fanns en dunge med tallar och längst ner en rinnande bäck över vilken en brant strandbank sköt ut.

När jag var liten levde jag på min mors mjölk eftersom jag inte kunde äta gräs. På dagarna sprang jag bredvid henne, och på nätterna lade jag mig ner tätt intill henne. När det var varmt brukade vi stå vid dammen i trädens skugga, och när det var kallt hade vi ett varmt, skönt skjul nära dungen.

Så snart jag var gammal nog att äta gräs brukade min mor gå och arbeta på dagarna och komma tillbaka på kvällen.

Det fanns sex unghästar på ängen förutom mig; de var äldre än jag; några var nästan lika stora som vuxna hästar. Jag brukade springa med dem och hade väldigt roligt. Vi brukade galoppera alla tillsammans runt ängen så snabbt

vi kunde springa. Ibland gick det ganska vilt till, för de bets och sparkades lika ofta som de galopperade.

En dag när det sparkades en hel del gnäggade min mor åt mig att jag skulle komma till henne, och sedan sade hon: "Jag vill att du lyssnar noga på vad jag har att säga. Unghästarna som bor här är mycket fina unghästar, men de är unga vagnshästar och har naturligtvis inte lärt sig att uppföra sig. Du är väluppfostrad och har fin härstamning; din far är ett namn i dessa trakter, och din farfar vann cupen två år på kapplöpningarna i Newmarket. Din mormor hade det mildaste lynne jag någonsin träffat på hos en häst, och jag tror att du aldrig har sett mig sparka eller bita. Jag hoppas att du kommer att växa upp och bli snäll och vänlig och aldrig lära dig att bete dig illa. Gör ditt arbete med god vilja, lyft fötterna ordentligt när du travar och bit eller sparka aldrig, inte ens på skoj."

Jag har aldrig glömt min mors råd. Jag visste att hon var en klok gammal häst, och vår husbonde hade höga tankar om henne. Hennes namn var Duchess men han kallade henne ofta Pet.

Vår husbonde var en snäll och vänlig man. Han gav oss god mat, bra husrum och vänliga ord. Han talade lika vänligt till oss som till sina små barn. Vi tyckte alla om honom, och min mor älskade honom. När hon såg honom vid grinden brukade hon gnägga av glädje och trava fram till honom. Han klappade och smekte henne och sa: "Nå, gamla Pet, hur mår din lille Darkie?" Jag var mattsvart, så han kallade mig Darkie; sedan brukade han ge mig en bit bröd, som var mycket gott och ibland hade han med sig en morot åt min mor. Alla hästarna kom till honom, men

jag tror att vi var hans favoriter. Min mor tog honom alltid till staden i en lätt gigg på marknadsdagar.

Det fanns en plogpojke, Dick, som ibland kom in på vår äng för att plocka björnbär från häcken. När han hade ätit så mycket han ville kunde han ha, vad han kallade, kul med unghästarna och kasta stenar och pinnar på dem för att få dem att galoppa. Vi brydde oss inte så mycket om honom, för vi kunde galoppa i väg; men ibland träffade en sten och gjorde oss illa.

En dag höll han på med sin lek och visste inte att husbonden var på fältet bredvid, men han var där och såg vad som pågick. Han hoppade över häcken i ett nafs, tog Dick i armen och gav honom en örfil som fick honom att vråla av smärta och förvåning. Så snart vi såg husbonden travade vi närmare för att se vad som stod på.

"Elake pojke!" sa han, "elake pojke som jagar unghästarna. Det här är inte första gången, inte heller andra gången, men det ska bli sista gången. Här - ta dina pengar och gå hem. Jag vill inte se dig på min gård igen." Så vi såg aldrig mer Dick. Gamle Daniel, mannen som såg efter hästarna, var lika snäll som vår husbonde, så vi hade det bra.

KAPITEL 2

Jakten

Innan jag var två år gammal hände något som jag aldrig har glömt. Det var tidigt på våren; det hade varit lite frost under natten, och en lätt dimma hängde fortfarande över skogarna och fälten. Jag och de andra unghästarna betade på nedre delen av ängen när vi hörde, på avstånd, vad som lät som hundskall. Den äldsta av unghästarna reste på huvudet, spetsade öronen och sade: "Det är hundar!" och galopperade genast i väg, följd av resten av oss till övre delen av ängen, där vi kunde titta över häcken och se flera fält på andra sidan. Min mor och en gammal ridhäst som tillhörde vår husbonde stod också nära och tycktes veta allt om det som hände.

"De har hittat en hare", sade min mor, "och om de kommer den här vägen kommer vi att se jakten."

Och snart var hundarna i färd med att riva upp åkerfältet med ungt vete bredvid vår äng. Jag hade aldrig hört ett sådant oväsen som de åstadkom. De skällde inte, eller ylade, eller gnydde, utan fortsatte med sitt gälla "jo, oo, jo, jo, o, o!" Efter dem kom ett antal män ridande, några av dem i gröna rockar, och alla galopperade så snabbt de kunde. Den gamla hästen frustade och tittade ivrigt efter

dem, och vi unghästar ville galoppa med dem, men de försvann snart ut på fälten längre ner. Här verkade det som om de hade stannat; hundarna slutade skälla och sprang omkring med nosarna i marken.

"De har tappat spåret", sade den gamla hästen. "Kanske kommer haren undan."

"Vilken hare?" frågade jag.

"Jag vet inte vilken hare; troligen är det någon av våra egna harar från skogen. Vilken hare som helst som de hittar duger åt hundarna och männen att jaga efter." Och det dröjde inte länge förrän hundarna började med sitt "jo, oo, jo, jo, o, o!" igen, och tillbaka kom de allesammans i full fart och satte kurs på vår äng och den delen där den höga banken och häcken sköt ut över bäcken.

"Nu får vi se haren", sade min mor, och just då rusade en hare vild av förskräckelse förbi och satte av mot skogen. Efter kom hundarna; de kastade sig över banken, hoppade över bäcken och kom rusande över fältet följda av jaktryttarna. Sex eller sju män hoppade sina hästar över hindret, tätt efter hundarna. Haren försökte komma igenom häcken; den var för tät, och den tvärvände för att ta sig till vägen, men det var för sent. Hundarna var på den med sina ursinniga skall; vi hörde ett skrik och så var det slut på haren. En av jaktryttarna red fram och piskade bort hundarna, som snart skulle ha slitit den i stycken. Han höll upp haren i ena benet, söndersliten och blödande, och alla herrarna verkade mycket nöjda.

Vad mig beträffar, var jag så förvånad att jag först inte såg vad som hände vid bäcken, men när jag faktiskt tittade var det en sorglig syn. Två fina hästar låg ner, den ena kämpade i bäcken och den andra stönade i gräset. Den

ena ryttaren klev upp från vattnet täckt av gyttja, den andra låg alldeles stilla.

”Han har brutit nacken”, sade min mor.

”Och det är rätt åt honom”, sade en av unghästarna. Jag tänkte samma sak, men min mor höll inte med.

”Nej”, sade hon, ”så får du inte säga, men fast jag är en gammal häst och har sett och hört en hel del, har jag aldrig förstått varför män är så förtjusta i den här sporten. De skadar sig ofta, förstör bra hästar och river upp åkerfälten, och det bara för en hare eller en räv eller en hjort som de hade kunnat få lättare på något annat sätt. Men vi är bara hästar och vet inte.”

Medan min mor sade detta stod vi och tittade på. Många av ryttarna hade gått fram till den unge mannen, men min husbonde, som hade sett vad som pågick, var den förste som reste upp honom. Hans huvud föll bakåt och armarna hängde ner, och alla såg allvarliga ut. Det hördes inte ett ljud nu; till och med hundarna var tysta och tycktes förstå att något var fel. De bar honom till vår husbondes hus. Jag hörde efteråt att det var unge George Gordon, godsägarens ende son, en snygg, lång ung man och familjens stolthet.

Nu blev det till att rida i väg åt alla håll efter doktorn, efter hovslagaren* och utan tvivel hem till godsägare Gordon och berätta för honom om hans son. När Mr. Bond, hovslagaren, kom för att titta på den svarta hästen som låg och stönade i gräset, kände han på honom överallt och skakade på huvudet; ett ben var brutet. Sedan

* på den här tiden fungerade hovslagaren som ett slags enkel hästdoktor. *Övers. anm.*

sprang någon till vår husbondes hus och kom tillbaka med ett gevär. Inom kort hördes ett högt pang och ett förfärligt skri och sedan var allt tyst; den svarta hästen rörde sig inte mer.

Min mor verkade mycket bekymrad; hon sa att hon hade känt den hästen i årtal och att han hette Rob Roy. Det var en bra häst, och det var inget ont i honom. Hon skulle aldrig gå till den delen av ängen efteråt.

Inte många dagar efteråt hörde vi kyrkklockorna ringa länge, och när vi tittade över grinden såg vi en underlig lång svart vagn som var täckt av svart kläde och drogs av svarta hästar. Efter den kom en till och en till och en till och alla var svarta, medan klockorna fortsatte att ringa och ringa. De förde unge Gordon till kyrkogården för att han skulle begravas. Han skulle aldrig mer rida. Vad de gjorde med Rob Roy fick jag aldrig veta, men allt var för en enda liten hares skull.

Min inridning och inkörning

Jag började nu bli vacker; min hårrem hade blivit len och mjuk och var skinande svart. Jag hade en vit fot och en vacker vit stjärn i pannan. Jag ansågs mycket vacker. Min husbonde skulle inte sälja mig förrän jag var fyra år gammal; han sa att pojkar inte borde arbeta som män, och unghästar borde inte arbeta som vuxna hästar förrän de var fullvuxna.

När jag fyllt fyra år kom gamle godsägare Gordon för att titta på mig. Han undersökte mina ögon, min mun och mina ben; han kände på dem uppifrån och ner och sedan måste jag skritta och trava och galoppa inför honom. Han verkade tycka om mig och sade: "När han har blivit ordentligt inriden och inkörd kommer han att duga mycket bra." Min husbonde sa att han själv skulle rida in och köra in mig, eftersom han inte ville att jag skulle bli skrämmd eller skadad, och han förlorade ingen tid, för han började dagen därpå.

Alla kanske inte vet vad rida in och köra in är, därför ska jag beskriva det. Att rida in betyder att lära en häst

att ha sadel och brett och bära en man, en kvinna eller ett barn på sin rygg, att gå dit de vill och att gå lugnt. När den ska köras in måste den lära sig att ha på sig ett koller, en svansrem och ett hintertyg samt att stå stilla när utrustningen sätts på. Och sedan att få en kärra eller en schäs påkopplad baktill, så att den inte kan skritta eller trava utan att dra vagnen efter sig, och den måste springa snabbt eller långsamt, precis som kusken vill. Den får inte spritta till för något den ser, inte heller prata med andra hästar, inte bita eller sparka och inte heller ha en egen vilja utan alltid göra som husbonden vill, även om den kanske är mycket trött eller hungrig. Men det värsta av allt är att när seldonen väl är på, får den varken hoppa av glädje eller lägga sig ner av trötthet. Så ni förstår att inridning och inkörning är en stor sak.

Jag var naturligtvis sedan länge van vid grimma och huvudlag och vid att lugnt ledas omkring på ängarna och stigarna, men nu skulle jag ha brett och trän. Husbonden gav mig lite havre som vanligt och efter en hel del lirkande fick han in brettet i munnen på mig och tränset på plats, men det var något hemskt! Den som aldrig har haft ett brett i munnen kan inte föreställa sig hur hemskt det känns; ett stort stycke kallt, hårt stål lika tjockt som ett mansfinger ska tryckas in i munnen på en, mellan tänderna och över tungan med ändarna stickande ut ur mungiporna och fasthållet där med hjälp av remmar över huvudet, under strupen, runt nosen och under hakan, så att man inte för allt i världen kan bli av med den hemska hårda tingesten. Det är mycket illa! Ja, mycket illa, åtminstone tyckte jag det. Men jag visste att min mor alltid hade ett sådant när hon gick ut, och det hade alla hästar

när de var vuxna, och förresten, antingen det berodde på den goda havren eller på husbondens smekningar, vänliga ord och vänliga sätt, så vande jag mig vid att ha bett och träns.

Därefter kom sadeln, men det var inte hälften så illa; husbonden lade den mycket försiktigt på min rygg, medan gamle Daniel höll mitt huvud. Sedan spände han sadelgjorden under min kropp, samtidigt som han hela tiden klappade mig och pratade med mig. Sedan fick jag lite havre och leddes omkring. Detta gjorde han varje dag tills jag började titta efter havren och sadeln. Slutligen en morgon satt min husbonde upp på min rygg och red mig runt ängen på det mjuka gräset. Det kändes sannerligen konstigt, men jag måste säga att jag kände mig ganska stolt över att bära min husbonde, och eftersom han fortsatte att rida mig lite varje dag, vande jag mig vid det.

Nästa obehagliga händelse var när man satte på järnskor; även det var mycket svårt i början. Husbonden följde med mig till smedjan för att se till att jag inte blev skadad eller blev rädd. Hovslagaren tog mina hovar i sin hand, en efter en, och skar bort lite av hoven. Det gjorde inte ont, så jag stod stilla på tre ben tills han var klar med alla hovarna. Sedan tog han ett stycke järn som var format som min hov och smällde på det och slog några söm genom skon in i hoven, så att skon satt stadigt fast. Mina fötter kändes stela och tunga, men med tiden vande jag mig.

Och nu när jag hade kommit så långt fortsatte husbonden med att vänja mig vid seldonen; det fanns fler nya saker som man skulle ha på sig. Först ett stelt, tungt koller på halsen och ett huvudlag med stora sidstycken vid

ögonen som kallades skyggglappar, och skyggglappar var de verkligen, för jag kunde inte se åt något håll utan bara rakt framför mig. Och sedan var det en däckel med en otäck, styv rem som satt rätt under min svans; det var svansremmen. Jag avskydde svansremmen; att få min långa svans dubbelvikt och instoppad genom den där remmen var nästan lika hemskt som bettet. Jag har aldrig haft större lust att sparka, men givetvis kunde jag inte sparka en så snäll husbonde, och så småningom vande jag mig vid allting och skötte mitt arbete lika bra som min mor.

Jag får inte glömma att nämna *en* del av min utbildning som jag alltid har ansett vara en mycket stor fördel. Min husbonde skickade i väg mig i fjorton dagar till en grannbonde, som hade en äng där järnvägen löpte längs ena sidan. Där fanns några får och kor och jag fick gå bland dem.

Jag kommer aldrig att glömma det första tåget som körde förbi. Jag betade lugnt nära staketet som skiljde ängen från järnvägen, när jag hörde ett underligt ljud på avstånd, och innan jag visste varifrån det kom - framrusande och skramlande och blåsande ut rök - flög ett långt svart tåg av någonting förbi och var borta nästan innan jag hade dragit andan. Jag vände och galopperade till bortre delen av ängen så snabbt jag kunde, och där stod jag frustande av förvåning och fruktan. Under dagens lopp åkte många tåg förbi, vissa långsammare; de saktade in på stationen nära intill och åstadkom ibland ett förfärligt gnisslande och stånkande innan de stannade. Jag tyckte att det var förfärligt, men korna fortsatte att äta helt lugnt och lyfte knappt på huvudena när den svarta förfärliga saken kom bolmande och gnisslande förbi.

De första dagarna kunde jag inte äta i fred, men jag upptäckte att denna förfärliga varelse aldrig kom in i hagen eller gjorde mig illa. Jag började strunta i den, och mycket snart brydde jag mig lika lite om att ett tåg passerade som korna och fåren gjorde.

Sedan dess har jag sett många hästar bli förskräckta och bångstyriga vid åsynen eller ljudet av ett ånglok. Men tack vare min snälle husbondes omvårdnad är jag lika orädd på järnvägsstationer som i mitt eget stall.

Om någon nu vill rida in eller köra in en unghäst, så är det så här man gör.

Min husbonde körde mig ofta i par tillsammans med min mor, eftersom hon var säker och lättare kunde lära mig att gå bra än en främmande häst. Hon talade om för mig att ju bättre jag uppförde mig, desto bättre skulle jag bli behandlad och att det var klokast att alltid göra mitt bästa för att göra min husbonde nöjd. "Men", sade hon, "det finns många sorters män; det finns snälla, omtänksamma män som vår husbonde som varenda häst kan vara stolt över att tjäna, och det finns elaka, grymma män som aldrig borde ha en häst eller hund som de kallar sin egen. Dessutom finns det väldigt många dåraktiga män, fåfänga, okunniga och hänsynslösa, som aldrig gör sig besväret att tänka. De förstör fler hästar än alla andra bara på grund av avsaknad av förnuft; de menar det inte, men de gör det trots det. Jag hoppas att du kommer i goda händer, men en häst vet aldrig vem som köper den eller vem som kör den. Allt är en slump för oss, men jag säger fortfarande, gör ditt bästa var det än är, och lev upp till ditt goda namn."

KAPITEL 4

Birtwick Park

Vid det här laget brukade jag stå inne i stallet och min hårrem ryktades varje dag tills den glänste som en råkvinge. Det var tidigt i maj när det kom en man från godsägare Gordons och tog mig till herrgården. Min husbonde sade: "Adjö, Darkie! Var en duktig häst och gör alltid ditt bästa." Jag kunde inte säga "adjö", så jag satte mulen i hans hand. Han klappade mig vänligt, och jag lämnade mitt första hem. Eftersom jag bodde några år hos godsägare Gordon, kan jag lika gärna berätta lite om stället.

Godsägare Gordons park låg i utkanten av byn Birtwick. Man gick in genom en stor järngrind, vid vilken den första grindstugan låg, och sedan travade man på en jämn väg mellan klungor av stora gamla träd; sedan ännu en grindstuga och ännu en grind, som gjorde att man kom till huset och trädgårdarna. Här bakom låg hemmapaddocken och den gamla fruktträdgården och stallarna. Där fanns plats för många hästar och vagnar, men jag behöver bara beskriva det stall dit jag togs. Det var mycket rymligt med tre fina spiltor och en box; ett stort fönster som kunde öppnas utåt vette mot gårdsplanen, vilket gjorde att det blev behagligt och luftigt.

Boxen var en stor fyrkantig en, innesluten bakom en trägrind; spiltorna var inte på långt när lika stora. I boxen fanns en låg foderhäck för hö och en låg krubba för spannmål; hästen som ställdes i den var inte uppbunden utan fick vara lös och kunde göra som den ville. Det är något fantastiskt att stå i en box.

I den här fina boxen ställde hästskötaren mig; den var ren, fin och luftig. Jag har aldrig stått i en bättre box än den, och väggarna var inte högre än att jag kunde se allt som hände genom järngallret upptill.

Han gav mig lite god havre, han klappade mig, talade vänligt och gick sedan sin väg.

När jag hade ätit min säd tittade jag mig omkring. I spiltan bredvid stod en liten tjock skimmelponny med tjock man och svans, ett mycket sött huvud och en liten gäddnos.

Jag reste upp huvudet till järngallret högst upp i min box och sade: "God dag! Vad heter du?"

Han vände sig runt så långt grimskäftet tillät, höll upp huvudet och sa: "Mitt namn är Merrylegs. Jag är mycket vacker; jag bär de unga damerna på min rygg och ibland tar jag ut frun i huset i den låga schäsen. De har höga tankar om mig, och det har också James. Ska du bo granne med mig i boxen?"

Jag sade: "Ja."

"Jaha", sade han. "Jag hoppas att du har gott temperament. Jag tycker inte om att ha någon bredvid mig som bits."

Just då tittade ett hästhuvud upp från spiltan på andra sidan. Öronen låg bakåt och blicken var argstint. Det var ett högt fuxsto med lång vacker hals. Hon tittade på mig

och sade: "Jaså, det är du som har kört bort mig från min box. Det är väldigt konstigt att en unghäst som du kommer och kör bort en dam från hennes eget hem."

"Jag ber om ursäkt", sade jag, "jag har inte kört bort någon. Mannen som tog hit mig ställde mig här och jag har ingenting med det att göra. Och beträffande att jag är en unghäst, så har jag fyllt fyra år och är en vuxen häst. Jag har ännu aldrig grälat med en hingst eller ett sto, och min önskan är att leva i fred."

"Nåja", sade hon, "vi får se. Naturligtvis vill jag inte gräla med en ung sak som du." Jag sade inget mer.

På eftermiddagen när hon gick ut berättade Merrylegs allt om det.

"Så här är det", sade Merrylegs. "Ginger har den dåliga vanan att bitas och nafsas; det är därför de kallar henne Ginger, och när hon stod i boxen nafsade hon väldigt mycket. En dag bet hon James i armen så att det blödde, och då blev Miss Flora och Miss Jessie, som är mycket förtjusta i mig, rädda för att komma in i stallet. De brukade ge mig godsaker att äta, ett äpple eller en morot eller en bit bröd, men när Ginger stod i den där boxen vågade de inte komma, och jag saknade dem mycket. Jag hoppas att de nu kommer tillbaka, om du inte bits eller nafsas."

Jag sa till honom att jag aldrig biter i något annat än gräs, hö och spannmål och kunde inte förstå vad Ginger hade för nöje av det.

"Tja, jag tror inte att hon finner nöje i det", sade Merrylegs, "det är bara en dålig vana." Hon säger att ingen någonsin har varit snäll mot henne, så varför skulle hon inte bitas? Naturligtvis är det en dålig vana, men jag är säker på att, om allt hon säger är sant, så måste hon ha blivit

väldigt illa behandlad innan hon kom hit. John gör allt han kan för att göra henne nöjd, och James gör allt han kan, och vår husbonde använder aldrig piskan om en häst gör rätt, så jag tror att hon skulle kunna visa gott lynne här. Du förstår”, sa han och såg förnumstig ut, ”jag är tolv år gammal, jag vet en hel del, och jag kan tala om för dig att det finns inget bättre ställe för en häst i hela landet än det här. John är den bästa hästskötaren som någonsin har funnits; han har varit här i fjorton år, och du har aldrig sett en så snäll pojke som James. Så det är Gingers eget fel att hon inte fick stanna i boxen.”

En bra start

Kuskens namn var John Manly. Han hade fru och ett litet barn, och de bodde i kuskbostaden alldeles i närheten av stallet.

Nästa morgon tog han ut mig på gårdsplanen och ryktade mig ordentligt, och just när jag skulle gå in i min box med hårremmen len och glänsande, kom godsägaren ut för att titta på mig och såg belåten ut. "John", sa han, "jag hade tänkt pröva den nya hästen nu på morgonen, men jag har annat att göra. Du kan lika gärna ta ut honom på en tur efter frukost. Rid genom allmänningen och Highwood och tillbaka förbi kvarnen och floden; då kommer han att visa sina gångarter."

"Det ska jag göra, sir", svarade John. Efter frukost kom han och satte på mig ett träs. Han var mycket noga med att släppa ut och dra åt remmarna så att de passade mitt huvud. Sedan tog han fram en sadel, men den var inte bred nog för min rygg; det såg han genast och gick och hämtade en annan som passade precis. Först red han mig långsamt, sedan en trav, sedan en kort galopp och när vi var på allmänningen nuddade han mig lätt med spöet och vi kom in i en utmärkt snabb galopp.

"Ho, ho! pojken", sade han när han höll in mig, "du skulle tycka om att följa efter hundarna, tror jag."

När vi kom tillbaka genom parken mötte vi godsägaren och Mrs. Gordon som var ute och promenerade. De stannade och John hoppade av.

"Jaha, John, hur går han?"

"Förstklassigt, sir", svarade John. "Han är snabbfotad som en hjort och har också bra lynne; han reagerar till och med för det lättaste tygeltaget. Vid slutet av allmänningen mötte vi en sådan där gårdfarihandlarkärra som var överlastad med korgar, mattor och liknande. Ni vet, sir, många hästar vill inte gå förbi sådana kärror, men han tittade bara på den och sedan fortsatte han lugnt och fint. De sköt kaniner i närheten av Highwood, och ett skott gick av nära; han ryckte till lite och tittade men rörde sig inte ett steg vare sig åt höger eller vänster. Jag höll bara stadigt i tyglarna och skyndade inte på honom, och min åsikt är att han inte har blivit skrämmd eller illa behandlad när han var ung."

"Det är bra", sade godsägaren. "Jag ska själv pröva honom i morgon."

Nästa dag leddes jag fram åt min husbonde. Jag kom ihåg min mors råd och min käre gamle husbondes, och jag försökte göra precis vad han ville att jag skulle göra. Jag upptäckte att min nye husbonde var en mycket skicklig ryttare och att han också tog hänsyn till hästen. När han kom hem och red upp till huset stod hans fru vid dörren till herrgården.

"Nå, älskling", sa hon, "vad tycker du om honom?"

"Han är precis som John sade", svarade han; "en trevligare häst kunde jag inte sitta på. Vad ska vi kalla honom?"

"Skulle du tycka om Ebony?" sade hon. Han är svart som ebenholts.

"Nej, inte Ebony."

"Vill du kalla honom Blackbird, som din farbrors gamla häst?"

"Nej, han är mycket vackrare än gamle Blackbird någonsin var."

"Ja", sa hon, "han är en riktig skönhet, och han har ett så vackert, godmodigt ansikte och så fina, intelligenta ögon - vad säger du om att kalla honom Black Beauty?"

"Black Beauty - ja, jag tycker att det är ett mycket bra namn. Om du vill, ska det bli hans namn". Och så blev det.

När John gick in i stallet berättade han för James att husbonden och matmor hade valt ett bra, förnuftigt namn åt mig som betydde något; inte som Marengo eller Pegasus eller Abdallah. Båda skrattade och James sa: "Om det inte vore för att återkalla det förflutna, skulle jag ha döpt honom till Rob Roy, för jag har aldrig sett två hästar som är så lika."

"Det är inte så konstigt", sade John. "Visste du inte att bonden Greys gamla Duchess är mor till båda?"

Det hade jag aldrig hört förr. Så stackars Rob Roy som dog i jakten var min bror! Inte att undra på att min mor var så bekymrad. Det verkar som om hästar inte har några relationer; åtminstone känner de aldrig varandra efter det att de säljs.

John verkade mycket stolt över mig. Han brukade få min man och svans nästa lika lena som en dams hår, och han pratade mycket med mig. Naturligtvis förstod jag inte allt han sade, men jag lärde mig mer och mer att förstå vad han menade och vad han ville att jag skulle göra.

Jag blev mycket fäst vid honom, han var så vänlig och snäll. Han tycktes veta precis vad en häst känner, och när han rengjorde mig visste han var det ömmade och var det kittlade. När han borstade mitt huvud, gick han över ögonen lika försiktigt som om det vore hans egna ögon, och han blev aldrig arg.

James Howard, stallpojken, var lika sympatisk och snäll, så jag tyckte att jag hade det bra. Det fanns ytterligare en man som hjälpte till på gården, men han hade inte så mycket att göra med Ginger och mig.

Några dagar därefter skulle jag gå ut med vagnen tillsammans med Ginger. Jag undrade hur vi skulle komma överens, men förutom att hon lade öronen bakåt när jag leddes fram till henne, uppförde hon sig väl. Hon gjorde sitt jobb ärligt och gjorde sin del av arbetet, och jag kunde inte ha fått en bättre partner i parkörning. När vi kom till en backe, så i stället för att minska farten, lade hon vikten på kollret och drog uppåt. Vi var båda lika tappra i vårt arbete, och John fick hålla in oss oftare än han behövde mana på oss. Han behövde aldrig använda piskan på någon av oss, men så höll vi också ungefär samma takt, och jag tyckte att det var lätt att hålla jämna steg med henne när vi travade, vilket gjorde det angenämt. Husbonden tyckte om när vi i höll jämna steg, och det gjorde John också. Sedan vi hade varit ute tillsammans några gånger blev vi goda vänner, vilket gjorde att jag kände mig hemma.

Beträffande Merrylegs, blev han och jag snart mycket goda vänner; han var en så glad, modig, godmodig liten krabat att han var allas favorit, särskilt Miss Jessies och Miss Floras. De brukade rida honom i fruktträdgården

och leka roliga lekar med honom och sin lilla hund Frisky.

Vår husbonde hade två andra hästar som stod i ett annat stall. En var Justice, en rödskimmelcob som användes till ridning eller till bagagekärran, den andra var en gammal mörkbrun hunter, som hette Sir Oliver. Han arbetade inte längre men var stor favorit hos husbonden, som lät honom springa i parken; ibland utförde han lite lättare körarbete på ägorna, eller också bar han en av de unga damerna när de red ut med sin far, för han var mycket snäll och lika pålitlig med barn som Merrylegs. Cobben var en stark, välskapt häst med gott lynne, och ibland samtalade vi i paddocken, men jag kunde naturligtvis inte vara lika intim med honom som med Ginger, som stod i samma stall som jag.

KAPITEL 6

Frihet

Jag var riktigt lycklig på mitt nya ställe, och även om det var en sak jag saknade så ska ni inte tro att jag var missnöjd. Alla som hade med mig att göra var snälla och jag hade en ljus, luftig box och fick den bästa tänkbara maten. Vad mer kunde jag begära? Jo, frihet! I tre och ett halvt år av mitt liv hade jag haft all frihet jag kunde önska, men nu, vecka efter vecka, månad efter månad, och utan tveivel år efter år, måste jag stå i ett stall dag och natt utom när jag behövdes, och då måste jag vara lugn och sansad som vilken gammal häst som helst som har arbetat i tjugo år. Remmar här och remmar där, ett brett i munnen och skygglappar för ögonen. Jag klagar inte, för jag vet att det måste vara så. Jag menar bara att för en ung häst som är full av kraft och liv, och som har varit van vid stora fält och slätter där han kunde kasta upp huvudet och hålla svansen högt och galoppa i väg i full fart och sedan runt och tillbaka igen med en frustning åt kamraterna - är det minsann svårt att aldrig mer ha frihet att göra vad man vill. Ibland, när jag har fått mindre motion än vanligt, har jag känt mig så full av liv och spring i benen att, när John har tagit ut mig för att motionera mig, har jag inte kunnat

hålla mig lugn. Hur som helst är det som om jag måste hoppa och dansa eller göra krumsprång, och jag vet att jag måste ha gett honom många skakig ridtur, särskilt i början, men han har alltid varit snäll och tålmodig.

”Lugn, lugn, pojken”, kunde han säga, ”vänta lite så ska vi sätta fart så att det inte längre spritter i benen på dig.” Så snart vi var ute ur byn fick jag gå i snabb trav några kilometer, och sedan ställde han in mig lika fräsch som förut, bara utan de nervösa utfallen, som han kallade dem. Livliga hästar, som inte motioneras tillräckligt, kallas ofta spralliga, när det bara handlar om lek, och vissa hästskötare straffar dem, men vår John gjorde inte det; han visste att det bara var livsglädje. Ändå hade han sitt eget sätt att genom sitt röstläge eller med sina tygelhjälpere få mig att förstå. Om han menade allvar och var bestämd, förstod jag det alltid på hans röst, och den hade alltid större påverkan på mig än något annat, för jag var mycket förtjust i honom.

Jag borde säga att ibland fick vi åtnjuta frihet under några timmar. Det brukade vara vackra söndagar på sommaren. Vagnen åkte aldrig ut på söndagar, för kyrkan låg inte långt borta.

Det var ett stort nöje för oss att bli utsläppta i hemmapaddocken eller i den gamla fruktträdgården; gräset var så svalt och mjukt under våra hovar, luften var så frisk, och friheten vi hade att göra som vi ville var så angenäm - att galoppa snabbt, lägga sig ner och rulla över på rygg eller att nafsas i det färska gräset. Sedan var det ett bra tillfälle att prata, eftersom vi stod tillsammans under skuggan av det stora kastanjeträdet.